

IŠEIVIŲ DRAUGAS

LEIDŽIAMAS BRITANIJOS L.R.K. DARBINIKŲ SĄJUNGOS

3

Bellshill, 16 d. SAUSIO 1932 m.

PAMALDOS BUS.

Mossend, 16 sausio, šeštadienį, 6 val. vak. išpažintis, sekmadienį 2 val. pamaldos.

SUSIRINKIMAI.

Glasgow, 17 sausio, sekmadienį, 7 val. vak. Moterų Draugijos susirinkimas ir mokestis Prašome skaitlingai susirinkti, bus išduota pereitų metų atskaita.

Valdyba.

Burnbank, 17 sausio, sekmadienį, 5 val. vak. pas Simoną Marčiukaitį, 14 Bertram St. Šv. Kazimero Parapijinės Draugijos Burnbank skyriaus susirinkimas. Prašome skaitlingai susirinkti, reikia aptarti parapijos reikalus ir išsirinkti šiems metams kolektořius, tai mūsų katalikų priedermė.

B. Kubilskis.

Pranešimas.

Sąjungos Centro Komiteto posėdis, šį šeštadienį, 16 d. sausio, 3 val. po piet Bellshill Sąjungos svetainėje. Prašomi visi nariai susirinkti.

Centro pirm.

A. Rugienius.

Kas pražudė.

Hartforde Amerikoje buvo pasmerkti pakarti du jauni vyrai lietuviai už nužudymą vieno prekybininko. Bet jų laimei, mirties bausmė buvo pakeista, kai gynėjas ėmėsi įrodyti nusikaltimo priežastis. Pirmiausia jie labai anksti buvo netekę savo motinų. Toliau žiūrėję blogų filmų ir skaitę knygas ir laikraščius, kuriuose su visomis smulkmenomis aprašinėjami visoki nusikaltimai, Mirties bausmė jiems buvo pakeista kalėjimu iki gyvos galvos.

Statys antrą cukraus fabriką?

Naują cukraus fabriką projektuojama statyti Šiaulių apskrity, nes toje apylinkėje ukininkai cukrinių rūkelių tiek priaugina, kad jų pakaktų gaminiui sezonui. Bet jo statybai truksta lėšų, tačiau jas manoma, kurie statys tam fabrikui runkelius, pagal susitarimą, mokės 30-50 centų pigiau už centnerį, o už tuos išskaitymus bus išduodamos akcijos. Tokiu būdu ukininkai patys pastatys cukraus fabriką.

MOTERŲ DRAUGIJOS CENTRO VALDYBOS SUBSCRIPTION.

Sekmadienį 17 d. sausio 1932 m. bažnytinėje salėje bus traukiami bilietai Moterų Centro Valdybos surengto „subscription“, Subscription pinigai bus skiriami Mergaičių Žemės Ukio Mokyklai, Karmėlavoj.

Bilietai pardavinėjami iki ateinančio sekmadienio ir salėje prieš vaidinimą. Bilieto kaina tik 3d, o dovanų yra daug ir brangių.

Tad kas norėtų laimėti tegul pasiskubina nusipirkti iki sekmadienio bent vieną bilietą.

Tarp dovanų yra suknelė, staltiesės, 1/2 set cutlery (šaukštukai, peiliai ir šakutės) ir daug kitų. Dovanas matysite vietoje.

Tad pirkite bilietus!

Moterų Draugijos Centro Valdyba taria širdinga ačiū tiems, kurie aukavo dovanas del „Subscription“.

Dovanas davė.

- p. Smelstoriene — suknelė (evening dress)
- p. Sirutienė — cardigan
- p. Augustaitienė — dirvoną
- p. Račiukaitienė — 1/2 set cutlery
- p. Bagdonienė — staltiesę
- p. Naujavičienė — staltiesę
- p. U. Stalioraitienė — handbag
- p. Venckunienė — paduskaitę
- p. Venienė — rankšluoščius
- p. Ivanauskienė — suknelę
- p. U. Bancevičienė — 6 šakutes
- Craigneuko skyrius — kettle
- p. Mekšraitienė — 6 šaukštukus
- p. Beržinienė — 6 šakutes
- p. J. Jurgilas — piniginę
- p. Dambrauskienė — šilkines kojines
- p. Aksinavičienė — nosinių
- p. Brusokienė — šilkines kojines
- p. Stinskienė — šaliką
- p. Juozapavičienė — kojines
- Kun. J. Petrauskis — 10/-

Moterų Dr-jos Centro Valdyba.

Holytown. Sausio 10 dieną, sekmadienį turėjome šv. Kazimiero Parapijinės Draugijos Holytown skyriaus susirinkimą. Kolektořiai išdavė pereitų metų atskaitą, viskas rasta tvarkoje.

Po to buvo renkami kolektořiai, vienas išrinktas naujas, Juozas Balanda, o antrasis liko tas pats, Juozas Dudžinskas. Reikalinga pažymėti, kad jis jau 7 metus yra kolektořiumi už ką vertas padėkos.

„Iš. Draugo“ agentu liko tas pats Jonas Alianskas, 37 Bairds Square, Holytown. Ten buvęs.

Bellshill. Pereitą sekmadienį, 10 sausio Sąjungos svetainėje įvyko Bellshill ir Mossendo Šv. Kazimiero Parapijinės Draugijos skyrių susirinkimas. Susirinkimą vedė J. Matulionis, sekretoriavo K. Brusokas. Pir-

miausia iš kolektořių knygų perskaityta visų narių mokestis, iš ko pasirodė, kad kaikurie nariai visai nedaug tesumokėję, ištikro gėda, kad nė 1/- į mėnesį negali užsimokėti.

Po to buvo renkami kolektořiai. Jais išrinkti šie žmonės: Main St. — A. Urbutis ir A. Galinis, Glebė St. ir New Orbiston — J. Brusokas ir L. Žemaitis, Motherwell Rd. arba naujųjų namų, — A. Stinskas ir J. Navickas. Mossend skyriaus — J. Pavilionis ir A. Stalioraitis

Valdybon išrinkta: pirm. K. Brusokas, rašt. A. Rugienius.

Tuo susirinkimas ir užsibaigė.

Rašt. K. Brusokas.

KONCERTAS MOSSENDE.

Sekmadienį 17 d. sausio 1932 m. tuoj po pamaldų Moterų Draugijos Centro Valdyba rengia gražų koncertą Mossendo bažnytinėje salėje. Scenoj bus pastatytas 3-jų atidengimų veikalas.

„Lietuvos Likimas“.

Vaidins visiems gerai žinomi

Carfino artistai — mėgėjai.

Kostiumai pritaikinti vaidinimui.

Veikalas vertas visiems pamatyti.

Vaidinimui pasibaigus bus traukiami lioterijos bilietai.

Kviečiame visus, senus ir jaunus, vietinius ir aplinkinių kolonijų apsilankyti į šį gražų koncertą.

Įėjimas — Sidabrinė auka.

Moterų Dr-jos Centro Valdyba.

Visi į šoki Uddingstone.

Penktadienį 22 d. sausio Uddingstone Victoria Hall, Bellshill Road, rengiamas gražus šokių vakarkas. Šokių pradžia 8 val. vak. ir tęsis iki 3 val. ryto.

Muzika bus kuogeriausia, ji grieš, sulyg pareikalavimo, lietuviškus ir angliškus šokius.

Brown's Band Motherwell.

Įėjimo kaina: Vyrams 1/-

Moterims ir Merginoms 6d.

Drabužių priežiūra 1d. M.C. J. Plat.

Svetainėje galima bus gauti karštos

arbatos ir gardžių lietuviškų pyragaičių.

Vakaro pelnas skiriamas Uddingstone bažnyčios naudai.

Kviečiame į mūsų šokių vakarą apsilankyti jaunus ir senus, tiek vietinius tiek kitų kolonijų lietuvius, o busite patenkinti.

J. Budinauskas.

Pastaba. Iš toliau atvykusieji, kaipo iš Glasgovo ir Craigneuko special busas yra užsakytas ant 3 val. nakties.

TIK PAŽIURĖKIM.

Kelionė erdvėje.

Tai buvo mūsų atostogų kelionių gale. Mes kurį laiką ilsejomės vieno mūsų mokyklos geradarijo dvare ir vedėm laisvą, linksmą stovyklos gyvenimą mums nurodytoje gražioje apylinkės vietoje.

Atėjo vakaras. Mus dengė žvaigždėtas dangus. Tylūs sėdėjome aplink stovyklos ugnį ir naudojome vakaro poilsiu.

— Ak, žiūrėkit žiūrėkit, — staiga suriko mažasis Kurcijus.

— Ko tu taip šauki, — pakilęs išgąstingai paklausė Karolius Volfas.

— Ak, kaip buvo gražu! Ar jus nematėte? Nukrito nuo dangaus viena žvaigždė.

Ir kreipdamasis į profesorių, Kurcijus paklausė.

— Ponas daktare, kur šita žvaigždė nuskrido?

Profesorius raminančiai pažiūrėjo į mažąjį Kurcijų, paprastai Kurce vadinamą.

— Buk ramus Kurce, — pasakė profesorius.

— Klausiu kur šita žvaigždė nuskrido? Į sunykimą! Matai, mano vaike, šita žvaigždė atsiskyrė nuo jai duodančio pradžią centro, nuo saulės ir dabar skuba į tuštumą, į juodą nykumą.

— Kaip gaila, — mąstė mažasis. Ji buvo tokia skaisči! Ir tokia didelė!

— Ji dabar tapo, dar didesnė, įsimaišė kalbėn jo prietelius Pranas.

— Kurce, ar žinai, kad yra žvaigždžių simtą kartų didesnių už mūsų žemę?

— Pone daktare, Pranas kalba nesąmonę. Šitie sidabro guzikukai ant dangaus esą didesni už žemę.

Mūsų profesorius įmetė į ugnį pagalį ir pamojo mums prieiti arčiau.

Naktis stovykloj buvo stebuklingai tyki. Tik pamažu čiurleno upelis: retkarčia s pasigirdavo tvenkinų žuvų pliaukšterėjimas.

— Sakai, už žemę? Netik už žemę bet ir už saulę yra simtų kartu didesnių žvaigždžių. Jus dar nesuprantat kokia tai tolybė ir didybė. Jei prižadat būti ramus, aš jums papasakosiu nuostabių dalykų iš paslaptingojo žvaigždžių pasaulio.

— Taip, visi pasižadam.

— Ar jus žinote, kokie yra žvaigždynai?

Avyno, Jaučie, Dvynių, Vėžio, — atsakinėjo Karolius. Tačiau profesorius jama nutraukė.

— Gerai, Karoliau. Taigi „Dvynių“ šitame žvaigždyne ir geriausia akis negali daugiau pastebėti, kaip šešias žvaigždes. Gi per žiuroną virš 3000. Tai tik „Dvynių“ žvaigždyne.

Na, prisžiūrėkite gerai dangaus keliams, Pieno kelias?

Taip. Paprasta akimi žiurint, jis tik pilksvi rukai. Bet per žiuroną! Lyg paklystame sniegyne, milijonai sniegulių apsupa, tačiau kiekviena sniegė yra didelė, milžiniška žvaigžolė.

— Ar galima, ponas daktare, suskaičiuoti žvaigždės? — paklausė Karolius.

— Visų suskaičiuoti negalima. Bet priskaitoma daug milijonų žvaigždžių.

— Ar tikrai tos žvaigždės taip didelės, vėl paklausė Kurce, — ar tikrai didesnės už žemę?

— Už žemę! Išidėmėk mano vaike kad: Uranas yra 14 kartų, Neptunas 17, Saturnas 93, gi Jupiteris 1279 kartus didesnis už mūsų žemę.

Ir ką tai reiškia palyginus su saule! Saulė yra 1300,000 kartų didesnė už žemę, t. y. iš jos galima padaryti tiek žemės rutulių.

Įsivaizduok ką tai reiškia vienas milijonas žemės rutulių. Jei žemę kartu su mėnuliu panertume saulėn, ir kad mėnulis būtų tokiam pat atstume kaip dabar, tai ir tada mėnulis galėtų saulėje sukis apie žemę, kaip dabar kad sukasi.

— Tai tikrai pasakiška -- sušuko Karolius.

— Palauk, Karoliau, juk Sirijus yra 12 kartų didesnis ir už saulę, Yra ir dar dangaus kunų, kurie didesni ir už Sirijų.

— Tai, tur but, baisiai nuo mus toli, kad mums atrodo tokie maži.

— Tikrai. Protas nors ir apskaito, tačiau tas talumas sunku ir įsivaizduoti.

Mėnulis, kuris atrodo taip arti yra ir tai 384700 kilometrų nuo mus nutolęs. Saulė gi 149,780,000 kilometrų nutolus. Automobilis, lekias kas valandų 100 kilometrų, pasiektų saulę tik po 120 metų.

Šviesa šitą kelią suvaikšto daug greičiau, butent per 8½ minutes. Ar jus jau esat girdėję, ką apie šviesos metus?

— Taip, mes mokinomės, kad kilometrais apskaiciuoti žvaigždžių nuotolis yra labai sunku. Taigi kad neturėti su tais milžiniškais skaičiais reikalo, skaitome kilometrus į šviesos metus. Butent, šviesa per sekundę nubėga 3000,000 kilometrų. Gi šviesos metų kelias, kuri šviesa nubėga per metus.

— Gerai, bet ar pagalvojat, koks tai greitis. Traukinys važiuodams kas valanda 60 kilometrų ekvatorių pasiektų, t. y. aplink pasaulį apvažiotų per vieną mėnesį, šviesa apibėga 8 sykius tą pat kelią per sekundę.

Per metus saulės šviesa suvaikšto ligi mus 63,000 kartus, šviesos metai (t. y. tas kelias) ir bus 63,000 kartus paimtas saulės kelias.

Kaip toli yra pavyzdžiui, patirtimiausioji L (Alfa) Centauro žvaigždyno žvaigždė, jei jos šviesa mus tepasiekie tik į 4 metų ir 4 mėnesius. Vadinasi, artimiausia vietoj stovinti žvaigždė (kitos yra bėgančios) yra 260,000 kartų toliau nuo mus, negu kad saulė.

Gi saulė 149,480,000 kilometrų nuotoly, Taigi artimiausi stovinti žvaigždė yra atitolinus už 149,480,000 kartų po 260,000 kilometrų.

— Atsiprašau, ponas daktare, jei kas norėtų į šitą žvaigždę nuvažiuoti, kaip ilgai j s turėtų išbūti traukiny.

Jei kas norėtų nuvažiuoti ir paklaustų konduktorių, kada mes busim L (Alfa) žvaigždės, gautų atsakymą maž daug po 48.663,000 metų.

— Atsiprašau ponas daktare, ten žiba irgi labai mirganti žvaigždė pastebėjo Kurce (stovinčios žvaigždė mirga riedančios ne.)

— Tai Sirijus. Jis nuo nuo mus nutolęs už 8½ šviesos metų. O vis delto, matot, kaip žiba. Kokie didelė ji turi buti!

Vega nutolus už 36, Patarinė už 46 šviesos metų. Ar suprantat ką tai reiškia?

Vadinasi, jei Vegas šviesa staiga užgėstų, tai tą žvaigždę galėtume matyti 36 metus jos vietoj. Pati Vega skrieja kas sekundę 24 kilometrus, tačiau mus pasiektų tik po 280 tukstančių metų.

Vis tai dar mažmožis palyginus su Arktuso greičiu, kurs į sekundę pabėga 674 kilometrus.

(Bus daugiau)

SOLOVKŲ GYVIEJI NABAŠNINKAI

Prieš aštuonioliką mėnesių suomių pabrėžiniai sargai darydami Karelijos gilium sniegu apklotuose miškuose ir balose apžvalga, užtiko burį žmonių norinčių peržengti Suomijos rubežių.

Apiplyšę, pusiau sušalę ir vos galį tęsti savo kelionę, jie buvo greičiau panašūs į baidykles, bet ne į žmones. Kai jie patyrė, esą Suomijos žemėje— jų keletas apalpo. Juos tuo pristatė į artimą kaimą, kur tardant paaikėjo, kad jie esą iš Solovkų pabėgę belaisviai ištremiti ten Sovietų valdžios politiniais motyvais, ir dabar iš te pabėgę.

Ištisas dvi savaites per apledėjusius Karelijos tyrilaukius keliavo išalkę, slapstydami ir vien sudžiuvusioms uogom maitindami.

Dar vis baimės apimti, prisiminę Solovkų pragarą, maldavo suomių ukininkus, kad jie leistų jiems Suomijoje pasilikti.

„Užmuškite, jei norit, šaukė jie kartodami bet nesiųskit mus ten, kur mus laukia baisnis likimas negu mirtis“.

Solovki arba Soloviecko salos randasi Boltijos juroj, Šiaurės Rusijos krašte. Ši baudžiamoji kolonija yra panasi prancuzų Gvijanai, tik daug baisesnė ir labiau nežmoniškesnė. Vienoj tų salų yra sovietų politinės tinės policijos kalėjimas O. G. P. U., kuris gal but ir bus didžiausias pasauly. Visoj Rusijoje dėl savo žiauraus režimo yra statomas visiems kalėjimams pavyzdžiu.

„Kaip negalima iš numirusių prisikelti taip pat iš Solovkų begrižti“, šitoks miniose plinta šnabždesys, jei eina kalba apie šį žemės pragarą.

Dar prieš kokį laiką nebuvo jokios galimybės kokią nors patikimą žinią apie šitą baudžiamąją koloniją gauti, Sovietų spauda beveik jos niekad nemini, nes gal kviečiamieji turistai užsigeis ir šitą dalyką apžiūrėti...

Sovietams rupi kitos rusies „užkariavimus“ svetimšaliams parodyti... Tik pripuolamai pateko viešumon keletas pranešimų apie šias kančias, kurias belaisviai šioj saloj kenčia. Taip pav. karts nuo karto antrandama medžių stuobruose, kuriuos Sovietai parduoda užsieniui. Įrašai, kuriuos išvertus pažodžiui skamba taip:

Gelbėkit mus! Mes nubausti Solovkuose esame gyvai palaidoti! A. Matvie Petrov (arba kitos pavardės).

Nesenai taip pat dviem vyram pavyko iš Solovkų pabėgti. Po šios grupės apie kurią pradžioj buvo kalbama ir kuri buvo vedama suomio vardu Achonen, sekė F. Sižežnikov, žymus raudonosios armijos karininkas, ietremtas į Solovkus už „antisovietinį galvojimą“. Po jo netrukus pabėgo latvis. A. Grube per apsirikimą palaikytas „koptalistiniu špionu“.

Šitie įvykiai iššaukė smarkų notų pasikeitimą tarp Sovietų ir Suomijos vyriausybų.

Solovkai nėra vien kalėjimas, tai įkunyta kalėjimo valstybė! Ši baudžiamoji kolonija užima nevien tik salas, bet ir kontinentą tarp Kemo ir Murmansko netoli Archangelsko, 1929 m. bendras suimtųjų skaičiu siekė 45.000 vyrų, moterų ir net vaikų. Nuo to laiko šis skaičius smarkiai pakilo, Du pabėgėliai, kurie 1930 m. vasarą Suomijos sieną perėjo, užtikrino, kad dabar ligi 300.000 žmonių Solovkuose uždaryta.

(Bus daugiau)

LONDONAS.

Vaikų vakaras. Sausio 10 d. įvyko „Vaikų vakaras“. Visi artistai, šokėjai, deklamatoriai ir dainininkai buvo vaikučiai. Sulošė du vaidinimus: „Močiutės Dovanelė“ ir „Kalėdų Išvarė“. Lošė gerai, tik, žinoma, su vaikiškais iškalbos trukumais. Dailūs buvo lietuviški šokiai ir dainos. Berniukai ir mergaitės buvo dailiai pasipuošę, tik gaila, kad kai kurios mergaitės, turėdamos 12, 13 metų, dėvėjo šešių metų mergaitėms skirtus sijonėlius ir kad pamiršo namie ilgesnes kojines — pančekas. Net ir mamoms buvo nesmagu žiūrėti į jų plikas šlaunis. Kasdien jos nedėvi taip trumpai, tik vakarėliui „pasi-puošė“.

Vakarėlių baigiaut, parapijos veikėjai apdovanojo vakaro rengėjas, lošėjus ir pagelbėjus saldainiais. Klebonas ir p. Ministerienė parupino visiems vaikučiams dovanas. Gavo jų lošėjai, tie, kurie eina šeštadieniais pasimokyti lietuvių kalbos ir visi atvykusieji: kiekvienas kabino pilną sauja įvairių skanumynų.

Pasibaigus vakarėliui, įvyko vaikų vakarienė. Visi stebėjosi, iš kur tiek daug mažų angelukų. Jie gi krykštė, triukšmavo vaikų puotoje. Garbė vakarėlio Rengėjoms.

Lietuvių pamaldos Anglų bažnyčioje, St. Patricks Church, buvo sausio 9 d. 8 v. v. Prie įstatyto Švč. Sakramento, sukalbėta Ražančiaus dalis, pagiedota lietuviškos Kalėdų giesmės, išklaustyta pamokslas. Jį sakė kun. K. Matulaitis, M. I. C. — ką trys karaliai dovanavo Kudikėliui, ir ką mes privalom nešti Jam dovanų. Žmonių prisirinko gana daug, nepaisant lietaus. Buvusieji svetimtaučiai kunigai gėrėjosi mūsų giesmėmis, sakė „jūs turite labai skambią kalbą, su džiaugsmu klausėm, nors nieko nesupratom“.

Mirė senukas Petras Ženkevičius vargšų prieglaudoje keletą dienų prieš tai atlikęs išpažintį. Amžiną atilsį, duok jo sielai Viešpatie!

Konferencija Gyvojo Ražančiaus bus sausio 17 d. 6:30 valandą vakaro.

Poteriai suaugusiems išmokyti nėra lengva: tai laiko nėra, tai noro per maža. Kad suvienodinus viešai kalbamas maldas, poteries kas sekmadienis 10:75 ryte kalbami poteriai kas nor pasinaudoti ta gera proga, prašomi susirinkti bažnyčion.

IVAIRIOS ŽINIOS

X Italijoje yra daugiau pusantro milijono šeimų, kurios turi septynis, ar daugiau vaikų.

X Hamburgo uoste be darbo plaukioja 170 laivų, viso 700,000 tonų įtalpos.

X Pietinėje Valijoje pievų gaisrai nudegino 450,000 akrų laukų ir sudegino 47,000 avių.

X Varšuvos viename banke susekta, kad per 10 metų vienas banko valdininkas vogdavo pinigų. Nuostolių padarė daugiau £30,000. Jis pabėgo su šeima į Moroką.

X Austrijoje potvyniai. Salzkammergut ežero apylinkėje pakilęs vanduo nunešė tris didelius tiltus, apsėmė kaimus, ardo miestelius. Pašaukta kariuomenė skaldyti lytis.

X Irakas bus nepriklausoma valstybė ir šiais metais bus Tautų Sąjungos narys. Karalius Feisal su savo ministerais prisiekė Anglijai

apsaugoti nuo skriaudų mašumų kalbą, tikė jimą.

X Šveicarijoje, Lugano mieste pas Italijos Konsulatą namus rasta dvi mažos bombos.

Kanadoje sumažintos valdininkų algos. Tai palietė apie 5,000 valdininkų. Ministeris pirmininkas neteko 25% algos t. y. £700.

X Rumunijos Finansų ministeris Argetsiano buvo priimtas audiencijoje Šv. Tėvo ir tapo apdovanotas Pijaus IX Vyčio Didžiojo Kryžiumi.

X Sovietų Rusijoje vyksta atmainų. Susiekimas šviesos ir meno įmonės išimtos iš Vyriausios Tarybos žinios ir pavestos naujiems komisarams.

X Afrikoje, Tanganyka apylinkėse, valdžia kovoja prieš žiogusškėrus orlaiviais ir kitomis priemonėmis.

X Jungt. Am. Valstybėse, Alabamos Tumbambio mokykloje įvesta elektrinė „akis“. Kai tik mokykloje sumažėja dienos šviesa, elektrinė „akis“ padidėja ir duoda daugiau šviesos. kai saulė spindi, ji visai prigęsta.

X Meksikoje, Guadalupe žuvo kovoj su policija 4 vyrai ir 10 sužeistų. Jie norėjo išvaikyti naujai išrinktą miesto tarybą.

Korespondencijos.

Glasgow. Trečiadienį, 6 sausio, pas mus Glasgow'e vėl pasimirė vienas mūsų tautietis lietuvis, a. a. Vincentas Zygmantas, 67 m. amžiaus.

Velionis sirgo sunkia ir ilga liga. Prieš 4 metus laiko, jis gavo į apatinę lupą vėžį (cancer), kurs ilgai persimetė ir į gerklę, ir pagaliau nuvarė vargšą į šaltus kapus.

Kuris laikas atgal, jam buvo padaryta operacija, bet ji nieko nebepagalbėjo. Trumpai prieš mirtį velionį 2 kartu aplankė gerb. kuu. J. Petrauskis, Velionis atliko išpažintį ir buvo aprūpintas visais paskutiniais šv. Sakramentais.

A. a. Vincentas iš Lietuvos kilęs iš Bebrininkų kaimo, Marijampolės apskr. Suvalkijoje. Škotijoje išgyveno apie 27 metus. Priklausė prie Parapijinės dr. jos. Paliko didžiame nuliudime savo žmoną, 2 suaugusių dukteris, ir 2 brolius: Kazimierą ir Mataušą, Kazimieras gyvena Amerikoje, o Mataušas — Lietuvoje. Vyresnioji ji dukterė jau ištekėjusi.

Po pavyzdingos, katalikišku papročiu atliktos budynės, penktadienį, 8 sausio, velionies kunas bureliui lietuvių dalyvauijant, palaidota šv. Kentingerno katalikų kapinėse netoli Glasgow'o.

Tesuteikia jam V. Dievas po vargų ir skausmų amžinąjį atilį, o jo likusiai žmonai ir dukrelėms paguodą ir kantrybę!

Dalyvavęs.

Manchesteris.

Nors Kalėdų švenčių metu lietuviai ir neturėjo savo pamaldų, tačiau dar rankų nuleisti nemano. Per Naujuosius Metus prie Manchesterio bažnyčių durų buvo platinami lapeliai, kurie kvietė visus Anglijos Rymo Katalikus prisijungti prie jų bendrų maldų, kad Dievas Manchesterio lietuvių maldavimus išklaustų ir palengvintų jų kančias.

Tokių lapelių buvę, išdalinta į 5000.

Antrąją dieną Kalėdų Manchesterin buvo atsilankęs Ukrainiečių kun. Bodnyk, Rytų Apeigų. Jisai gavo leidimą atlaikyti skaitytas

šv' mišias St. William's bažnyčioje. Į pamaldas prisirinko ne tik ukrainiečių, bet taip pat daugybė ir lietuvių. Moterėlės net pamiršo karščiau pasimelsti, nes ypatingos Rytų Apeigų šv. Mišios sutraukė jų visą dėmesį. Kiti net pasakoja, kad gerai įsidėmėję kunigą kalbant „Gospodi pomylui“, nors ką tai reikštų gal but ir nebesuprato.

Sekančią dieną kun. Bodnyk, pasikalbėjęs nuoširdžiai su ukrainiečiais ir lietuviais pažadėjęs jų reikalus užtarti prie šv. Rytų Apeigų Kongregacijos, apėjo Manchesterį. Žmonių minia susirinko palydėti.

Girdėjome, kad kun. Sidaravičius šiomis dienomis yra lankęsis Londone įvairiausiais reikalais, o vėliau aplankė net Anglijos mokslo židinį — Oxfordą. Ten žadėjo pabuti keletą dienų ir arčiau prisiziūrėti, kaip atrodo toji mokslo garsenybė. Dieve jam, padėk. Taip pat teko nugirti, kad jisai yra rimtai susirūpinęs ir mūsų Manchesteriečių lietuvių likimu, pasakojama, kad ne kiek ne mažiau, negu pirma Viena ausim nugirdome, kad Widnes St. Patrick's Klebonas Kun. Turner užtaręs mūsų reikalus pas Liverpoolio Arkivyskupą, už ką mes Manchesteriečiai lietuviai jam nuoširdžiai dėkojame.

Bastunas.

Manchesteris.

Pereitą sekmadienį t. y. 10 sausio Lietuvių Kliubo saleje įvyko visuotinės šv. Kazimiero Draugijos parapijinis mitingas. Kaip kurie net alučio paragavę, apie 8 valandą pradeda mitingą. Kalba Draugijos pirmininkas p. Valinskas. Jisai papasakoja, kad jų delegacija ir vėl buvusi ieškoti J. E. Salfordo vyskupo St. Mary's Swinton bažnyčioje, tačiau šiuom tarpu truputį apsirakta, nes J. E. featvyksias tikrai sekantį sekmadienį tenai. Tačiau žygis nėra visai be pasekmių, nes turėjo progos pasikalbėti su maloniu vietos klebonu, išdėstė jam savo norus ir paprašė kad, jisai malonėtų apie tai informuoti J. E. vyskupą, ypač kad jie jo ieško labai ištroškę ir ypač kad nori pasiskusti jam apie sav vargus ir nekantriai laukia paguodos žodžių. Taip pat p. Pirmininkas ragina sekantį sekmadienį visiems kas tiktai gali, traukti į minėtąją Swinton St. Mary's bažnytėlę pasimelsti drauge su J. E. vyskupu ir pasiskusti, kad jie vargšai ir nusidirbę per visą savaitę darbininkai Rymo katalikai, šventadieniais yra priversti eiti taip toli ir grūstis į tą medidele bažnytėlę savo katalikiškųjų pareigų atlikti, nes jų nuosavioji šv. Kazimiero bažnyčia yra uždaryta, stovi be naudos, o po brangius papuošalus viduje gal net žiurkytės su pelaitėmis „rabaksus“ sau kelia p. Valinskas ragina visus prie vienybės, ypač neklausyti visokių pletkų iš lenkų pusės arba, kas blogiausia, kad net lietuviai nekartą duodasi suvedžiojami. O buvusias lenkas dvasios vadas tai negana kad užtraukė ant mūsų galvų šitą kančią ir nežmonišką betvarkę sukėlė, dar ir dabar visokius laiškus rašinėja su visokiais pažadais.

Tačiau gerbiamieji, būkite tikri, kad jau jisai Manchesteriečiams nieko gero padaryti daugiau nebegali ir taip pat niekadosis į Manchesterį kaip jos dvasios vadovas nesugrįš. Triukšmingai žmonės ploja.

Toliau dar kalba p. Muraška, primindamas, kad mums reikia laikytis visiems kruvoj. Mokėti renkama kolektą ir stenktis pritraukti kuodaugiausiai prie jos mokėjimo, nes įvairiausių išlaidų yra begalės, nežiurint jau to

kad daugybė pasišventėlių dirba visai dovana nekartą aplesdami dalį savo darbo, už kurį sau pelnosi kasdieninę duoną.

Galop salėje pasirodė p. S. Jo žmonės nekantriai laukė, o pamatę pakėlė didelis ovacijas. Tuoju jį pakviečia pakalbėti žmonėms P. S. pasisako, kad nors tik dabar tesuskubės atvykit, bet tokiam nuoširdžiam kvietimui nebegali pasipriešinti.

Jisai kviečia visus klausytojus prie sunkaus ir painaus darbo. Vienybėje - Galybė, o pasišventime pergale. Lietuviai papratę kartoti „Bus mus ateitis“ ir mes prašydami auolatos, ieškodami bei klabendami visur, pasieksime ko norime. Musų šv. Kazimiero bažnyčia bus atidaryta ir lietuvis kunigas giedos joje mums šventąsias Mišias...

Jisai sako, kad jau yra paskambinta kiekvienas duris ir jeigu kaip kuriuose namuose ir nėra šeiminių namuose arba jie saldžiai sau po pietų snauduliuoja, tai bent kurios durys atsivers ir musų maldavimų išklausus.

Mitingo dalyvis.

Mossend Pirmadienį 4 sausio atskyrė su žinom pasaulium, aprupintas šv. Sakramentais, Vincas Bungys. Velionis sunkiai sirgo apie trejus metus. Kilęs buvo iš Turutėlių kaimo. Liudvinavo parapijos, Škotijoje išgyveno 36 metus, Liko dideliame nuhudime žmona, keturios dukterys, kurių trys jau ištekėjusios, vienas brėlis Škotijoje ir kitas Amerikoje. Lietuvoje, rėdos, artimesnių giminių velionis nepaliko.

A. a. Vincas buvo pavyzdingas katalikas ir malonus kaip žmogus. Nestebėtina tat, kad į šermentis apsilankė daug žmonių. Per du atvejū sukalbėta šv. ražančius. Palaidotas 6 sausio Bothwellpark kapinėse, kun. Petrauskio ir burelio giminių ir draugų palydėtas.

Ilsėkis, brangūs tautėti, po daug išken tėtū vargū, o Malbningas Viešpats tepriima tavo vėlę pas savė!

Kaimynas.

Bellshill: Sulaukus sveikiems Naujų Metų penktadienį 1 dieną sausio, vietinė Sąjungos kuopa suruošė gražū ir linksmą šeimyniską vakarėlį Mossendo bažnytinėj svetainėje su bendra visiems dalyviams arbata ir užkandžiais. 7 val. vak. jau sveteliai pradėo rinkties didžiojon svetainėn, kurioj muzikaantai, griežė šokius. Po tam svečiai bavo užkviesti eiti už gražiai parėdytū stalū prie bendros arbatos. Tuojaus pasirodė ir musų gerbiamas klebonas kun. Petrauskis, ir sykiu su juom atvyko visai netikėtai svečiai net iš Londono, Lietuvos Konsulo sekretorius ir jaunas lietuvis Londono Universitetū Studentas. Tuojaus prasidėo ir bendra vakarienė Svečiai linksmai ir simpatringai kalbėtlamies tarp savės gerė arbatą ir valgė rupestingū vakaro šeiminiakū paruoštus užkandžius.

Po vakarienės Sąjungos kuopos pirm. J. Matulionis pasveikino visus susirinkusius su Naujais Metais. Po jo kalbėjo gerb. kun. J. Petrauskis ir iš Londono konsulo sekretorius, linkėdamas visiems apsilankusiems ilgiausių metų. Paskutinis grāžiai pakalbėjo ir jaunas studentas, ragindamas visus ypāc jaunus, priklaustyti prie katalikiškū draugijū ir dirbti visiem išvien su musų senaisiais tėveliais. Taip ir vakarienė užsibaigė, Susirinkus

žmonėm didžiojon svetainėn sąjungos kuopos koras J. Matuliono vedamas sudainavo keletą dainėlių, kurios publikai labai patiko. Po tam prasidėo ir šokiai ir tęsėsi iki antrai valandai ryto. Visi linksmai ir ramiai laiką praleidė skirstėmės į namus.

Bellshil Sąjungos kuopa visiems dalyvusiems, šeiminiakėms ar taip padėjusiems prie vakaro taria nuoširdžiai ačiv.

J. P.

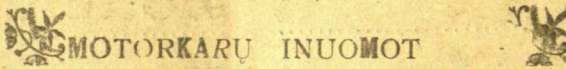
Redakcijos ir Administracijos adresas:

76 Main Street,
Bellshill,
Lanarkshire, Scotlan

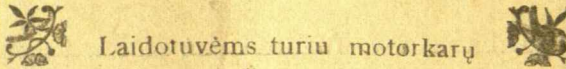

JOSEPH POTTS IR CO.

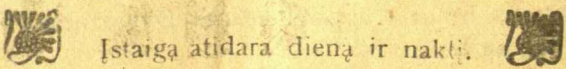
Hamilton Rd., Bellshill.

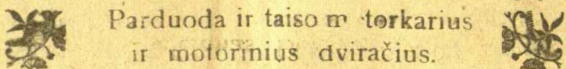
MOTORKARŲ INUOMOT
IR LAIDOTUVIŲ RENGĖJAS.

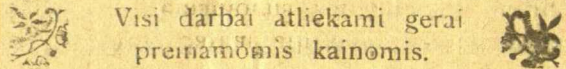
Laidotuvėms turiu motorkarū arklintū vežimū.

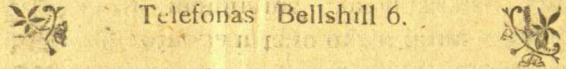
Istaiga atidara dieną ir naktį.

Parduoda ir taiso motorkarius ir motorinius dviračius.

Visi darbai atliekami gerai preinamomis kainomis.

Telefonas Bellshill 6.

Jei manote pirkti

gramfona ar radio APARATA

KREIPKITES I

W. Nelson

254 Min St.,

Bellshill,

GRAMAFONA GALIMA

GAUTI ISSIMOKETINAI PO

2/6 I SAVAITE TAIPOGI

IR RADIO APARATAI

DUODAMI ISSIMOKEJIMU

PO 2/6 I SAVAITE.

GRAMAFONO REKORDAI LIETUVIŲ

GLASGOWO LIETUVIAMS.

JOHN HUGHES

Graborius ir laidotuvių vedėjas.

Patarnauju laidotuvėse

kuopuikiausia reikale.

Prašau atsišaukti, o mano darbu

busite užganėdinti. Mano patarnavimas

visuomet sąžiningas ir nebrangus.

Mano istaigoje galėsite, susikalbėti

avo kalba, aš turiu lietuvi kuris visuomet

patarnaus kuogeriausia.

Mano isteigos.

118 CROWN STREET, ir

112 GARGAD ROAD.

TELEFONAS SOUTH 1304

Jei turite Laidotuvių

ir jums šiaip reikalinga auto

pasisamdyti kreipties

P. ir J. Sherry.

Ju istaigos yra šiose vietose

178 Quarry St. Hamilton

45 Park St. Motherwell.

Shieldmuir St, Craignek.

Mossend X, Mossend.

Prašome istėmyti musų

istaigū telefono numerius:

Hamilton 530, Motherwell 430

Craigneko skyriui, Wishaw 2,

Mossendo skyriui, Bellshill 93.

JAMES KIRKLAND

PAMINKŲ DIRBĖJAS

Gražių stiprių ne
giomis kainomis

Istaigos atdara
adienio vakarai

Prašome įsitėmyti
telefono numerius:

Bellshill — 115

Motherwell — 96

DIRBTUVIŲ ADRESAI.

Airbles St, Motherwell
ir Bothwell Park Kapinėse
Bellshill

Skyrius Airbles Kapinėse.

LIETUVIŠKA KEPTUVE.

Senasia visam kotlande

Kepa Lietuvišką duoną

Kas tik reikalauja pristatom visur

Rašykite: "Varpas", Bakery

31 Calder Road.

Mossend Bellhill